برنجی بازار ایرتسی کونی کشاد اولنه جغندن لیلی شاکردانك یوم مذکوره ودرسلره بدأ اولنمسی لازم کلان ایلولك ایکنجی صالی کونی دخی نهاری طلبه‌نك صباحلین ساعت اوچده مکتبده بولنمقلری لزومی اعلان اولنور . معلمین افندیلر کچن سنه‌کی اوقات کمر یسیه‌لری وبیهله درسلره دوام ایده‌جکلردر .

قسم ادبی

« عالی مکر لایفهمودن ایمش ! »

کندینه عالی (!) نامی ویرن ذات جمعه ایرتسی کونی جریدة الحقایقله اوزون برمقاله نشر ایتمش ، اوروپ چویرمش ، نهایت فضولینك مصراع معهودینك ضیا پاشا مرحومه عطف اولنمسی واوروپا لسانك لزوم تحصیلنه دائر سویلنمش بیتی صورت آخرله ذکر ایدرك بیتك وزننك اخلال ایتملسی صفو اولنماز خطالردن اولدیغنی ادعاده تعمد واصرار ایلمشدر .

بن من غیر تعمد واقع اولان خطالری اعتراف ایله منصف اولدیغمی اثبات ایتمشدم ، کندیلری التزام مغالطات ایله معاملمیه لیاقت کوستریورلر . طبیعتدن بحث اولنمزیا ! بلکه ذوق سلیمی (!) یونی ایجاب ایتدیریور !!!

هر نه‌حال ایسه یزیاقدم ، (سوزده) عالی اثبات مدعا ایتمشلر نه دلیلار سرد ایدیور :

اولاً ـ « فضولینك معهود مصراعی برشاعر لسانندن ضیا پاشا نامنه اولدیغی ایشتمشدم » دیدیکه مقابل شونی سویلیور :

« مذکور مصراعی ضیا پاشا نامنه ایشتمش اولدیغکز کیمسه شاعر دکل ، متشاعر ایمش »

« (ادبیات جدیده) یه انتساب دعواسنده بولنان بعض متشاعرین زمانه آثار اسلافه نکاه انداز رغبت اولمزلرسه‌ده هیچ برشاعر وبحب شعر بوقدرکه جناب فضولینك دیوانی نظر مطالعه‌یه آلسون » .

« میرحوما الهامشو سوزندن خطای واقعنی شاعرانه بوکلمك حکمی برکوچکلك استشمام اولنیورسه‌ده جناب قوادی طلبانلر بویله برکوچکلکده بولنمیجغنی بك ایی بیلیرلر . »

هر موزون ومقفا سوز سویلین کندینی شاعر وفکرینه مخالف اولانلری متشاعر عدایتدیکی شویله برزمانده کیمك شاعر وکیمك متشاعر اوله‌جغنی تعیین صرپه صارمش ایسه‌ده مصراعی لساندن ایشتمش اولدیغم ذات شعر سویلمکده اولدقجه مقتدر عداولنانلردندر . ظن ایتدیککز کبی ادبیات جدیده متنبلرندن‌ده دکلدر : نفعیانه قصیده‌لر سویلر . آثار اسلاف ایسه اولدقجه تتبع ایتمشلردندر ، فقط انسان لایخطی اوله‌میه‌جغندن بعضاً سهو وخطا ایده‌بیلیر . مع‌هذا بن خطایی ایشته بوسبتون اوزرمه آلیورم : « اودوغری سویلمشدر اما بنم خاطرمده یاکلش قالمش اولملی » دیورم ، بوسهو بنم ایچون بربار ثقیل اوله‌مازـ بندن صادر اولان برشیئی دیکرینه تحمیل ایتمك کبی برکوچکلکی ارتکاب ایتمیه‌جکم بنی طانیانلره معلوم اولدیغنی سویلمکله برحقیقت بیان ایدیورسکز ، آنجق کرك بن وکرك بنی طانیانلر بویله‌کی شهادتکزدن کلباً مستغنی یز .

ثانیاً ـ لسان بیتنی اون ایکی سنه اول برکره دکلیوب او یولده خاطرمده قالدیغنی سویلمشدم ، بوکا مقابل دیورکه :

« محب حقیقت اولانلرك هیچ برشیده مبالاتسزلق ایتاملری لازم کلیر . وزنسز برسوزی بیت دیه ضیا پاشا مرحومك نامنه یازمق حقیقت عاشق برمتفننه یاقیشیرمی ؟ »

جناب عالی یاسوز آکلامیور ویاآکلامق ایستمیور : محب حقیقت اولانلرك سهو وخطادن سالم اولدیغنی کیم ادعا ایتدی‌که صادر اوله‌جق خطالری شایان عفو عد اولنماسون ؟ اساس مسئله نه‌در ؟ « آلدانمه که شاعر سوزی البته یالاندر » سوزیك برشاعر طرفندن صادر اولدیغنی بیان ایتمشدم ، بوسوزك قائلی ایستر ضیا پاشا اولسون ، ایستر فضولی ، سوزمك دوغریلغنه خلل کلیورمی ؟ اکرچه بو مصراع فضولی‌یه اسناد اولنیور ایسه‌ده حقیقتده ضیا پاشا طرفندن سویلنمشدر ، دیه یادعاده بولندم‌که سهو واقع شایان اهمیت اولسون ! ارباب فن بوکبی مخالف حقیقت سوزلردن نصل مسؤل اولیورلر ایسه شاعرلرده حقیقتی تحریفدن دولایی معاتب طوتلملیدرلر دیمك ایستمکز اما ، قضیه او یولده دکل . ارباب فن دائما حقیقتی التزام ایدر ، قصداً یاکلش سوز سویلمز حسب البشریه کندیسندن رخطا صادر اولسه بیله خطاسنی آکلادیغی کبی اعتراف ایدر . حالبوکه شاعرلرك حقیقتی تحریف ایدیشلری قسماً التزامیدر ، جهلدن متولد تحریفاتی ارباب وقوفدن بربسی کندیلرینه اخطار ایتدیکی زمان تصحیح ایتمدکدن بشقه شاعرانه اولمق ایچون او تحریفات لازمدر ، ذوق سلیم یونی ایجاب ایدر ، سزك اوکا عقلکز ایرمز کبی تأویلاته قالقیشیرلر . ایشته برینك معذور ، دیکرینك معاتب طوتلمسی بو اسبابدن نشأت ایدر .

کذلك سزك ضیا پاشا مرحومك بیتنی السنهٔ اجنبیه‌نك تحصیلی لزومی مشار الیهك تحت تصدیقنده اولدیغنی اعلام ایچون ذکر ایتدم ، ضیا پاشانك اشعاری بو یولده‌در ، وزننده‌دوشوکلك واردر دیمدم‌که یوندن طولایی بکا مسئولیت ترتب ایتسون ! فکر وقوتجه ایکی سوزك بیننده قطعاً فرق یوقدر ، بالکز ایکنجیسنده وزن دوشوکلکی وار ایمش ، فقط دوشونلیدرکه او مقامده مراد اولنان شی صنایع لفظیه ، وزن فلان دکادر ، فکردر . برشعرك مشعر اولدیغی فکرده‌کی اصابتی آرامقدن ایسه حاوی اولدیغی صنایع لفظیه‌یه اهمیت ویرنلرك فکرینه اشتراك ایتمدکدن بشقه اوبیچارهلرك حالارینه آچیرم .

برده‌ا : « بیلك ایستر سهك جهانی ، اوکرن اجنبی لسانی » کلام ناموزونه بیت دیمك اهمیتسز دکل ، ایچه‌مهم سهولردندر » دیور . بنم صنایع لفظیه‌یه عائد یرادعام یوق‌که اوسهوك نجه اهمیتی اولسون ، حدذاتنده براهمیتك وجودی فرض اولنسه بیله شاعرلر ایله عمرلرینی صنایع لفظیه‌یه حصر ایتمش موزون ومقفا سوز سویلرآدملر راجع اوله‌بیلیر ، بکا تعلقی اوله‌ماز .

ارباب فن قواعد عروضی بلهمکه مجبور دکلدرلر ، بناء علیه صنایع لفظیه‌دن بحث ایترلر . فقط فکر شعره تخصیص اولنه‌میه‌جغندن برفکرك حقیقته موافق ، منافع عمومیه‌یه خادم اولوب اولمدیغنی محاکمه ایده بیلمکده دائما حقلری واردر : او حقی آنلره وقوفلری ویرر . « ارباب فن عروضی بیلمکه مجبور اولمدیغی صورتده شاعرلرده فن تحصیلنه مجبور اوله‌ماز » فکرنده بولنور ایسه‌کز دیورکه : فنك شعره احتیاجی یوقدر ، لکن شعر فنه محتاجدر ، چونکه وظیفه‌سی انتشار معارفه ، ترقی وتمدنه خادم اولمقدر . اکر شعرك بووظیفه‌سی قبول اولنمز ایسه اوحالده شعره دلزوم قالماز ، بناء علیه اوحالده انشاء نظم ایله اشتغال ایدنلرك « وقعی یوستدی صایانلرك درکه‌سنه تنزل ایدر » .

بناء علیه فضولینك مصراعنك ضیا پاشا مرحومه عطف اولنمسی ویرینك محرف اوله‌رق ذکر اولنمسی اولسه اولسه فضولی دیوانیله خرابات مقدمه‌سنك حافظه‌مده اولمدیغنه دلالت ایدرکه شاعر اولمدیغم جهتله بونك نجه اهمیتی اوله‌ماز . دیوان ومجموعهٔ اشعار از یرلك ویاز یرلیه‌جك درجه‌ده یونلری مکرراً اوقومق نجه اوقدر اهمیتسزدرکه یونلری برکره بیله باشدن آخرینه قدر اوقومدیغمی اعتراف ایتدکدن بشقه نفعیلری ، ویسیلری وسائره‌یی دخی مطالعه ایلمدیکمی ویونلری بویله مطالعه ایتمکده‌ده نیتم اولمدیغنی اعترافدن چکینم . اما یونلرك آثارینه بیکانه اولانلرك محصول قلملری خطای ادبیدن سالم اولمازمش ، بنم نه‌مه لازم ؟ ادبیك ادعاسنده بولنمیورم که اشمدیلك خطا ، صواب نه‌دیمك ایستدیکمی مخاطبه آکلاته‌جق قدر یازی یازبورم یوقدری کافیدر . افاده‌ده مکملیتدن زیاده وقوفده کسب کماله صرف مساعی ایدیورم ، بوخصوصه موفق اولورده یرده فوق المأمول فضله زمانم قالیرسه اوزمانده کمال افاده‌یه موفق اولمق ایچون جهد ایدرم . خطالك شخصه کوره اهمیتی تناقص ایده‌جکنی برمثال ایله اثبات ایدیم :

مطوفتلو کمال بك افندینك بورساله حقنده غیرتله نشر اولنان برمؤاخذه نامه‌سی مطالعه اولندیغی صره‌ده شو عبارهیه تصادف اولنیور (نومرو ٢٧ ، صحیفه وستون ١) :

« دار الحرب ، اصطلاحات فقهیه‌دندر : قوغا مقامنه اطلاق اولنمز . نهب وسبی جائز اولان بلاد کفره دینلور . بوعبارهده دار الحرب تعبیریله افاده اولنمق ایستنیلان معنایی ادبیات اسلامیه‌ده دار الجهاد ترکیبیله بیان ایتمشلر »

دار الحرب اصطلاحات فقهیه‌دن اوله‌بیلیر ؛ فقط مؤاخذه نامه مطالعه‌سندن آکلاشلدیغی وجهله تنقید اولنان رساله قانونه ، حقوقه متعلق اولیوب بعض وقوعات عسکریه‌یی حاوی اولدیغندن بوراده اصطلاحات فقهیه‌دن زیاده اصطلاحات عسکریه نظر اعتباره آلنمق لازمکلیر .

عموم ارکان حربیه رئیسی سعادتلو ادهم پاشا حضرتلرینك سوق الجیش کتابی آچیله‌جق اولورایسه ایلك صحیفه‌سنده بسمله‌دن صکره شو عبارهیی کوریرز :

(* دار الحرب * یکدیکرینه مخاصم ایکی طرف عساکرینك بربرینه هجوم وتعرض ایدیله‌جکلری ممالك وبلاد هیئت مجموعه‌سنه « دار الحرب » تعبیر اولنور .) ایشته ثابت اولدیکه کمال بك افندینك ذهابلری صواب دکل ایمش ، حرب مقامنه عسکرلر دار الحرب نامی ویررلر ایمش ، دار الجهاد دیمزلر ایمش .

کمال بك افندیشك واقع اولان ادعالری بنم کبی اون ایکی سنه عسکرلك ایتمش برآدم طرفندن صادر اولیدی ، بیولك وماذا عفو اولنماز خطا عد اولنه بیلیردی ، حالبوکه کمال بك افندی فنون عسکریه‌یی بیلمکله مکلف اولمدقلرندن شو وقوفسزلقدن دولایی معاتب طوتیله‌مازلر . مع هذا بنم سهوم یوندن چوق اعهوندر . چونکه سهو تعبیر اولندقدن صکره بنم ادعامه اصلا خلل کلمیور ، حالبوکه کمال بك افندینك خطاسی تصحیح اولندیغی صورتده اساس ادعا باطل اولیور .

امیدایدرم‌که شو ایضاحاتی آلدقدن صکره عالی (!) یه قناعت کلیرده سکوته مواظبتده دوام ایدر . مکرکه جبر نفس ایدرك ذوق سلیمنه (؟) غلبه ایدوبده براعتراف انصافکارانه‌ده بولنه !

ناپولیونك برپیلومانه : « اکوب یوکنه‌دن خوشلانمام ، بن عسکرم ، بکالاقیردی‌یی قیره قیره سویلملی » دیدیکی مرویدر . بنده برپارچه عسکرلك ایتدیکم ایچون او یولده سوزلری سوردم . بناء علیه اکوب یوکنه حاجت یوق ، عالی جدا بحثه قاریشمق ایستیورایسه نام مستعاردن فلاندن واز کچوب مردانه میدان مباحثه‌یه چیقسون ، یزده کالات ادبیه‌لرندن مستفید اولمه‌لری یوقسه او یولده صمان آلتندن صو یورومك نیتنده دوام ایدرلرایسه :

ظن ایتمه‌که جوابسز قالیرسك
یزدن ویله آقر بنلر آلیرسك

اخطار یله ختم کلام ایلرم . بشیر فؤاد

سلانیکده واقع « مکتب رشیدیه » عربی وفارسی وادبیات معلملکنی ایفا ایدمجك برمعلم احتیاج کورلمش وماه بماه یمشیناً اعطا قلنمق اوزره بیلی

﴿ مونته قریستونك اوغلی ﴾
محرری (ژول لرمینا)

« مابعد »

٢٠

مونته قریستو

(هادیه) قونتك بوآدم حقنده نه‌معامله ایده‌جکنه منتظر اولنیور ایدی .

بواثناده اوزاقدن برکیمسه‌نك شرقیسی ایشیدلدی‌که (مونته قریستو) نك رکوبنه مخصوص اولان (السیون) سفینه‌سنك طائفه‌لری جانبندن تتبع ایدلمکده‌ایدی .

قونتك امری موجبنجه سفینه‌نك صندالی اطفیه کلیوردی .

(مونته قریستو) برمدت تفکراته طوردقدن صکره برقاچ خطوه ایلرولیوب کمی‌ده بولنان طائفه‌لرك ایشیدیه‌جکی درجه‌ده قونتی برمسله :

ـ ژاقوبو ! ـ دیه چاغردی .

صندالك دومنی اداره ایتمکده اولان (ژاقوبو) همان یرندن قیام ایدوب امر ینه منتظر اولندیغنی آکلاتمق اوزره شایقه‌سنی صالادی .

(مونته‌قریستو) بالکز (ژاقوبو) نك آکلادیغی میلان بلده‌سی لسانیله برقاچ امر ویردی .

یونی متعاقب صندالدن ایکی طائفه دکزه اتیلوب کال سرعتله (السیون) کیسنه طوغری یوزمکه باشلدیلر . (رتوچیو) وعلی کال تعجیله نتیجهٔ حاله انتظار ایدیورلردی .

(هادیه) ایسه دقتله زوجنك یوزینه باقمقده ایدی صندال اطفیه‌نه قربله ، (مونته قریستو) نك یولندیغی قبالك التنه یناشدی .

همان (ژاقوبو) قربه چیقوب ، مغاربه طوغری کیتدی و برقاچ دقیقه صکره طیشاری چیقوب ، الده بولنان مأکولاتی صندالهٔ وضع ایتدی .

(رتوچیو) تکرار سویلمکه باشلدی ایسه‌ده (مونته قریستو) اصلا جواب ویرمیوب علی به (بندنتو) یی قالدیروب صندالهٔ کتورمسنی امر ایتدی .

علی بوامری اجرا ایتمکده اولدیغی صره‌ده قونت‌ده چکمجه‌یی الوب مرقومی تعقیب ایلدی .

(بندنتو) باشی دومن طرفنه یاصلنمش اولدیغی حالده صندالك ایچنه یاتیرلدی .

قونت چکمجه‌یی یاندقویدی .

طائفه‌لر بوحال غریبدن هیچ برشی آکلامدقلری جهتله ، کال تعجیله قونته باقمقده ومع مافیه بوتعجبلری مشار الیه حقنده‌کی حرمت ورعایت کامله‌لریی اونوتدیرمدیغندن ، غایت متواضعانه برصورتده حرکته آماده بولنمقده ایدیلر .

(مونته قریستو) چکمجه‌یی (بندنتو) نك یاندیغی یره راقوب صکره ، (هادیه) نك یانه عودت ایتدی .

علی ایسه یاری بلنه قدر صویه کیروب صندالی یوزدیردی (مونته‌قریستو) الرینی اوزاته‌رق حزین وبوکسك برمسله دیدیکه :

ـ بندنتو ! بندنتو ! سن جناب حقه قارشی کفر وکناه ایتدك . سن اللهك وانسانلرك وضع ایتدیکی بالجمله قوانین ونظاماتی پایمال ایلدك ! بندنتو ! سنی انسانلر محاکمه ایده‌مزلر ... بن سنی اللهه تسلیم ایدیورم . استحقاق اولدیغك جزایی جناب حق تعیین ایدر بوسوزلر کویا برحکم الهینك تفهیمی ایمش کبی مدهش تأثیر حاصل ایلدی . بعده علی صندالی اچیقه ایتدی . ـ صندال اطه‌دن اچیلمقه باشلدی .

برتوچیو ، افندم سز بوادمه مرحمت می ایتدکز ؟ ـ دیدی .

ـ خالق مطلق اولان جناب حق بیله شیطانی محو ایتمدی ، برتوچیو ، بالکز جنتدن طرد وتبعید ایتمکله اکتفا ایتدی . چرا التدیرمق ، عفو ایتمك جناب حقه عائددر . اکر کناهلری پك آغر ایسه (بندنتو) ساحل سلامته وصوله موفق اوله‌میه‌جقدر . اکر جناب حق بوادم ایچون حیاتی عائدن دها چوك برجزا اوله‌رق تعیین ایلدیسه اووقت یشایه‌جقدر .

(مونته قریستو) نك بوسوزلری سویلدیکی وقت سسنده اودرجه شدت وتأثیر وار ایدیکه ، کیمسه اعتراضه جسارت ایده‌مدی . صندالدن اتیلوب کمی‌یه کیتمش اولان طائفه‌لره ویریلان امر موجبنجه عینی دقیقه‌ده (السیون) سفینه‌سنك اطفیه طوغری کلدیکی کوریلدی .

(مونته قریستو) (برتوچیو) یه :

ـ و یردیکم امری اجرا ایدکز ، دیدکدن صکره (هادیه) یی الوب سفینه‌یه چیقدی .

کوکرتمك اوزرنده (هادیه) یه دیدیکه :

ـ هادیه جکم ! اشته بودقیقه بنی ماضیدن بتون بتون آیره‌جقدر . (فاریا) نك اسرارندن قالمش اولان صوك یادکار ، حیاتمك ایام مکدره‌سنی تخطر ایتدیرن اومغاره شمدی محو ونابدید اوله‌جقدر . اودقیقه‌ده (مونته قریستو) اطه‌سنك اورته‌سنده بردومان واتش کوریلدی ... ودهاش برصدا ایشیدیلوب بارونك قوتیله برچوق قبالرك هوایه طوغری صعودی وکال سرعتله برمزول هرکسك انتظار دهشتنی آچدی .

(اسپادا) مغاره‌سی محو ونابدید اولمش ایدی .

(برتوچیو) و (علی) یوزلرك سفینه‌یه کلمکده اولدقلری صره‌ده هادیه قونتك التندن اویه‌رك دیدیکه :

ـ تشکر ایدرم‌که قونت مرحمتلی طوراندیکز جناب حق سزك صلب صحیح اوغلکزی تقدیس ایده‌جکدر .

قونت اکلامیه‌رق (هادیه) نك یوزینه باقدی .

هادیه یواش برمسله ،

ـ اوت قونت اسمکز باقی قاله‌جقدر حامله اولدیغمی حس ایدیورم ـ دیدی :

مقدمه بوراده ختام بولدی .

﴿ غلطه بورسه‌سی ﴾

(دونکی پیاسه)

پاره فروش		
٣٥	١٥	اسهام عومیه (اوکله وفتی)

﴿ استقراضات ﴾

سانتیم فرانق		
٢٥	٢٢	(ا) ترتیبلی استقراض
٢٥	١٤	(ب)
٣٥	١٥	(ث)

سانتیم فرانق		
٠٠	٣٥	روم ایلی تیموریولی

فروش	لیرا	
٠٨	٣	شرکت عومیه
٣٥	٥	اعتبار عومی عثمانی
٣٥	٤	استانبول بانقه‌سی
١٦	٣	قامبیو ومسکوکات بانقه‌سی
٧٩	٢	ترامواى

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları